Visuomenės Kultūros, Politikos Laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du sy vaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj
L LAISVĖS BENDROVĖ"
MERATA METAMS:
Amerikoje, ežiuose.....$2.00
Kanadoje ir ežiuose..... 3.00
DUSEI METŲ:
Kanadoje ir ežiuose.....$1.50
Amerikoje.. ..... 1.00
Apga kainos ant užklausimo.
"LAISVĖ"
242 W. Broadway So. Boston, Mass.
"Tevyne" 307 W 30th st

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVE"
Published by
"LAISVĖ" PUBLISHING CO.
Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
YEARLY SUBSCRIBTION RATE:
In the United States.....$2.00
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 64. Telefonas: So. Boston 21013. BOSTON, MASS., 9 RUGPJŪČIO (AUGUST), 1912 m. Telefonas: So. Boston 21013. II Metai

"Entered as second-class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879."

AMERIKOJ

Roosevelto partijos konvencija.

Chicago, Ill., 7 rugp.—Progresyviškoji partija nominavo į kandidatus ant prezidento T. Rooseveltą. Į vice-prezidentus H. W. Johnson, kuris sutiko su visais Roosevelto principais, išreikštais savo "išpažintyje". Kuomet buvo patsai momentas rinkimų, delegatai dainavo "Pirmyn, Kristaus kareivija" ir "kariška republikos himną"

Orinė armija.

Washington, 6 rugp.—Atstovas Hardwick iš Georgia įnešė billių, kad būtų dvigubа alga mokama visiems tiems aviatoriams (lakūnams), kurie liuosu noru įstojo į Suvienytų Valstijų "Aviation Fleet".

Nori nulaužyti teisėjams ragus.

Washington, 6 rugp.—Senatorius Ashurst iš Arizonos įnešė billių senatan, kad prie Suvienytų Valstijų konstitucijos būtų prikergtas priedas apie teisėjų atšaukimą, jeigu šie nedorus darbus dirba.

Sukilėliai vėl prakišo.

Washington, rugp. 6 d.—Kaip praneša Suv. Valstijų konsulis iš Juareco, tai sukilėliai vėl pralaimėjo mūšį. Federališkoji kariumenė paėmė Casas Grantes ir nusmelkė sukilėlius. Betgi generolas Orosco randasi dar Juarece. Tarpe sukilėlių ir indijonų taip-pat buvo susirėmimas, kuriame žuvo po keliatą žmonių, kaip iš vienos, taip ir iš kitos pusės.

Platina V. Bergerio kalbą.

Paskutinę V. Bergerio prakalbą kongrese, kurioje jisai sukritikavo abidvi senąsias partijas, socijalistų rinkimo komitetas nutarė atspausdinti 100.000 egzempliorių ir išplatinti tarpe žmonių. Socijalistų agitatoriai sako, kad žmonėms ta prakalba labai patikusi.

Chiniškas lakūnas.

San Francisco, 6 rugp.—Vienintėlis visame pasaulyje chiniškas lakūnas Tom Gun Mum šiandien pakilo ant aeroplano ant 1000 pėdų virš žemės.

Generolas Wei, kuris pribuvo iš Chinijos, kad pasižiūrėti Amerikos armijos, labai nusidžiaugė iš chiniečio lekiotojo. Jisai pasakė, kad sugrįžęs Chinijon, tuojaus mėgins įtaisyti lekiojamąją armiją.

Farmeriai linksta prie socijalizmo.

Durant, Okla., 5 rupg.—Šitos valstijos miestuose socijalistams labai menkai tesiseka. Vienok jie turi puikų pasisekimą tarpe farmerių. Mat, darbininkai bijosi nustoti savo darbo, ko neprivalo bijotis farmeriai.

Seideliui, laike jojo kelionės po Oklahomą, daugiausia sekėsi tarpe farmerių.

Musų valdžia siunčia savo agentą į Peru.

Washington, 7 rugp.—Stuart'as Fuller, valstijos departamento agentas, siunčiamas į Peru valstiją ištirti visų baisenybių, kurios buvo daromos su indijonais. Tas baisybes darė Peruvian Amason Comp, kuri iššudė apie 30.000 žmonių. Agentui prisieis keliauti apie 2000 mylių, koleik jisai pasieks tą šalį Centrališkoje Amerikoje.

Peru valdžia įtaiso staciją bevielinio telegrafo, kad galima būtų kalbėti su Peru valdžia sostmiesty Lima.

Beto, dėlei tos teritorijos eina ginčai dar tarpe Brazilijos, Peru ir Chili. Kiekviena iš tų valstijų sako, kad jai priguli minėtoji teritorija.

Karų darbininkai rengiasi strekuoti.

Chicago. 5 d. rugp. 98 procentai visų karų darbininkų balsavo už streiką, reikalaudami algų pakėlimo. Chicagos darbo federacija nutarė juos remti. Jeigu kompanijos nenusileis, streikas išties bus.

Vagia iš nusimylėjimo.

Chicago. 6 d. rugp. Areštuota tulas Jokubas Cutrie, pas kurį atrasta visokių brangenybių ant $300.000. Visos šitos brangenybės buvo pavogtos.

Cutrie buvo chemiško biuro valdininkas ir turėjo gerą uždarbį. Dienomis dirbdavęs, o naktimis vogdavęs bragenybes turčių namuose, kurie ant tūlo laiko apleisdavo Chicago.

Perka kūną kalbančio šunies.

"Laisvėje" jau buvo rašyta, kad Amerikon atvežta kalbantis šuo, kuris turi savo rolę tūloje operoje.

Dabar pranešama iš New Yorko, kad Rockfellerio institutas nupirko to šuns kūną, kuomet šuo nugaiš. Mat, norima sužinoti visas to šunies ypatybes, kas turi didelę svarbą iš biologiško atžvilgio.

Streikuoja 9000 audėjų.

Puebla. Mexica. 6 d. rugp. Streikuoja 9000 audėjų, kurie reikalavo algos pakėlimo. Jau jie buvo veik susitaikę, bet darbdaviai papirko arbitracijos komisiją ir dabar streikas kilo išnaujo.

Jieško Rosenthalio užmušėjų.

Detektyvai uoliai jieško Rosenthalio užmušėjų. Vieną žmogų buvo suareštavę Bostone. Dabar vėl gavo žinią, kad du iš Rosenthalio užmušėjų pabėgę ant raudono automobiliaus į Worcester, Mass. ir nakvojo miestelyje Leicester, 5 mylios nuo Worcester. Ten nuvažiavo visas štabas policistų ir detektyvų.

Neleidžia kalbėti ant gatvių.

Pittsburg, Pa., 6 rugp.—Dvidešimts kalbėtojų, tarpe jų 9 jaunos merginos, areštuota ant gatvių už propagandą socijalizmo idėjos. Pernakvojusius per visą naktį kalėjime, kalbėtojus atvedė miesto magistratan. Betgi ten jiems pranešta, kad Amerikos konstitucija suteikia visiems pilną žodžio laisvę. Socijalistus paleido ir policija nuėjo, tarytum būtų musę kandusi.

UŽSIENYJ

Po $25.00 už kožną kūdikį.

Sidney, Australija, 6 rugpjūčio.—Australijoje atjaučiama žmonių trūkumas. Tenykščios moterįs nenori gimdyti vaikų. Kaslink imigracijos, australiečiai nenori betką įsileisti savo kraštan, nes tuomet nupuls gyventojų gerovė. Todėl valdžia sumanė mokėti po $25.00 už kiekvieną pagimdytą vaiką. Biednuosius gi vaikus žada maitinti iki 15 metų.

Betgi, kad turėti tiek pinigų, valdžia nori pakelti mokesčius, bet prieš tai daug kas protestuoja.

Pasodino į kalėjimą keturis kunigus.

Berlynas, 6 rugp.—Prūsų kariškas teismas nuteisė 4 katalikų kunigus ant 6 mėnesių į kalėjimą. Balandžio mėnesį jie buvo pašaukti į kariumenę ant "muštro", bet atsisakė ir padavė skundą kariškai vyriausybei. Taip pat pasisakė paduosią skundą į Alzacijos seimą. Valdžia tai paskaitė už buntą ir pasodino kunigus kalėjiman.

Nori apsaugoti lakūnų gyvybę.

Paryžius, 6 rugp.—Francijos karės ministeris skiria $80.000 už išradimą, kuris apsaugotų lekiotojų gyvybę. Nors orlaiviai dabar gerokai patobulinti, vienok nelaimės, kaip atsitinka, taip atsitinka.

Tarptautiškas mainierių kongresas.

Amsterdam, Olandija.—Tarptautiškas mainierių kongresas priėmė nutarimą, kad kalnakasiai dirbtų tik 5 dienas į savaitę. Taip-pat nutarta reikalauti, kad būtų paskirti inspektoriai, kuriuos rinktų darbininkai, o algą suteiktų valdžia.

"Titanico" žuvimo atbalsiai.

Londonas, 6 rug.—Ligišiol surinkta 2 milijonai aukų pagelbėti visiems tiems, kurie nukentėjo nuo "Titanico" tragedijos.

Francūzija ir Rusija.

Paryžius, 6 rugp.—Ministeris Poincare jau išvažiavo į Rusiją. Jisai tarsis apie bendrą veikimą Francūzijos su Rusija ant jūros, kad atsirėmus prieš priešus. Taip pat bus pajudintas Tolymųjų Rytų klausimas ir klausimas apie Italijos karę su Turkija.

Nereikės mėsos.

Profesorius Begonie iš Paryžiaus pasakė, kad greitai žmonėms nereikės nei mėsos, nei duonos, nes žmonija išmoks rengti maistą visiškai kitoniško būdu. Jisai patvirtina žodžius žinomo chemiko Berthelot, kad galima bus suruošti maistai chemišku būdu. O ko negalės padaryti chemija, tai ateis pagelbon elektrikos jiega.

Dvi sufragistės gavo po 5 metus kalėjimo.

Dublinas, Airija, 8 rugp.—Dvi sufragistės, kurios norėjo padegti karališką teatrą laike vizito ministerių pirmininko Asquitho, gavo po 5 metus kalėjimo. Kuomet apkaltinimas buvo surengtas, viena iš jų prisipažino kalta esant ir gavo 7 mėnesius.

Grąsina kare.

Konstantinopolis, 6d. rugp. Turkų sultanas liepęs savo ambasadoriui pranešti Juodkalnijos karaliui, kad duotų per 24 valandas paaiškinimą, kodėl kilo susirėmimas ant Turkijos ir Judkalnijos rubežiaus. Taip-pat Juodkalnija yra kaltinama, kad remia Albanijos sukilimą.

Chinijoje.

Peking, 7 rugp. Prezidentas Yuan skiria rinkimus į parlamentą ant lapkričio mėnesio. Vienok ne visi žmonės gaus balsuoti. Tai parodo, kad Chinijoje nėra visuotino balsavimo. Naujai išrinktas parlamentas paskirs ir prezidentą.

Ugniakalnis Etna vėl atsivėrė.

Rymas. Ugniakalnis Etna ant Sicilijos salos vėl pradėjo pleškėti. Žmonės nepaprastai išsigandę. Buvo jaučiamas žemės drebėjimas.

Revoliucijos pradžia Turkijoj.

Salonica. 7 rugp. Turkų žandarai iš Okhridos ir Albana sukilo po vadovyste savo generolo Djelmarey. Jisai išleido proklamaciją, kur sakosi kovosiąs prieš valdžią ir dabartinį sultaną, reikalaudamas, kad jisai pasišalintų nuo sosto.

Kitos žinios praneša apie skerdynes, kurios buvo miestе Kochana. Tose skerdynėse per 100 bulgarų buvo užmušta ir daug daugiau buvo sužeista. Turkų kareiviai keršinę bulgarams už bombos metimą.

— Konstantinopolis. 6 d. rugp. Parlamento prezidentas gavo pranešimą, kad parlamentas esąs paleistas ir turįs išsiskirstyti, betgi jisai nesiskirsto.

Atstovas Rahmi iš Solonikų norėjo šauti į Albanijos atstovą.

Karė.

Tripoli. 6 d. rugp. Ties Leunara buvo didelė kova tarpe itališkos ir turkiškos kariumenės. Nors turkai smarkiai laikėsi, bet italai juos sumušė. Italams daug padėjo jų kariški laivai.

Armotų karalius švenčia savo jubilėjų.

Berlynas, Vokietija. Didžiausių visame pasauly armotų dirbtuvių savininkas Kruppas švenčia šimtmetinį jubilėjų savo firmos. Darbininkus paleido ant kelių dienų pasilsėti. Šventėje dalyvavo. ir patsai vokiečių kaizeris, kuris, kaip sako, turi savo šėrus toje garsioje firmoje. 200 aficierių dalyvavo specijališkoje procesijoje.

Neiškentė nedalyvavusi toje iškilmingoje šventėje ir kaizerio žmona su savo puse tuzino vaikų.

RUSIJOJ

Norėjo užmušti Kacurą.

Peterburgan atvažiavo nepaprastas japonų ciesoriaus pasiuntinys kunigaikštis Kacura, buvusis japonų ministerių pirmininkas. Kaip spėjama, jis atvažiavęs labai svarbiais reikalais: galutinai padaryti naują politikos sutartį tarp Rusijos ir Japonijos. Paryžiaus laikraščiams praneša iš Peterburgo, kad keli apsigyvenę Peterburge koreječiai buvo susitarę nužudyt Kacurą. Koreječiai jo labai neapkenčią, nes tai jis, būdamas japonų ministerių pirmininku, prijungęs Korejos valstybę prie Japonijos. Nužudyt Kacurą koreječiai žadėję ne pačiam Peterburge, bet vienoje stotyje netoli Peterburgo. Tečiaus rusų policija laiku apie tą suokalbį sužinojusi, prie pasikėsinimo neprileido.

Kelionė šiaurėn.

Rugsėjo 1 d. išplauks iš Archangelsko į šiaurės vandenyną aficieris Siedovas. Jis yra pasiryžęs pasiekti šiaurės polį (žemės galą). "Jei norvegas Amundsenas, iš taip toli atplaukęs, pasiekė pietų polį, tai rusai turi būtinai pasiekti šiaurės polį", sako Siedovas. Jo sumanymui labai pritarė rusų laikraščiai ir visuomenė ir greitu laiku sumetė jam gerokai pinigų. Tais pinigais jis nusipirko jau laivą "Šv. Foko," kuriuo ir plauks, kiek bus galima. Siedovas prityręs keleivis, ir tikisi savo kelionę laimingai pabaigti.

Uždraudė lakstyti.

Suomijos general-gubernatorius Zeinas, kaip rašo suomių laikraščiai, uždraudęs Suomijos ribose ir lakstyti, ir lakstytuvus daryti.

Pačtas ir telegrafas.

Vidaus reikalų ministerija sumaniusi per šešius metus įsteigti valstybėje 1,585 naujus pačtos skyrius ir 1,264 telegrafo skyrius. Kas metai bus skiriama tiems reikalams po 3 milijonus rub.

Sudegino mokslo knygą.

Maskvos teismo rūmai nutarė sudeginti garsaus mokslininko knygą "Pasaulio Mįslės". Ją parašė garsus gamtininkas E. Heckel.

Visus mobilizuoja.

Valdžia uoliai daro mobilizaciją visų spėkų, kurios yra ant jos užlaikymo. Štai vienas laikraštis praneša, kad Vilniaus gubernijos mokytojai bus sušaukti šv. Dvasios klioštoriun ir ten popai jiems duos pamokinimus, kaip jie turi elgtis laike rinkimų.

Valdžia tikisi, kad vienų tik popų turės per 100 vyrų ateinančioje Dūmoje.

Beširdžiai žmonės.

Dniestro upėj maudėsi koks tai žmogus. Jis pradėjo skęsti ir šauktis pagelbos. Keli gerai mokantieji plaukti krikščionįs pasiskubino jam į pagelbą. Jiems kas tai riktelėjo, kad tai skęstąs žydas. Gelbėtojai sugrįžo ir davė žmogui nuskęsti. Paskui, kuomet ištraukė lavoną, pasirodė, jog tai buvęs pravoslavas.

LIETUVOJ

Socijaldemokratai atgyja.

("Laisvės" apžvalga.)

"Laisvei" rašo iš Vilniaus: "Šiemet po ilgos pertraukos buvo Vilniuje ir kituose miestuose išmėtyti atsiliepimai. Nekurie buvo jau visai atpratę nuo to darbo. Taip vienas žmogus, bijodamas provokacijos, sunaikino pundą proklamacijų. Panaujintos "Partijos Žinios". Taigi, nors nepilnoj formoj, betgi apsireiškia gan smarkus veiklumas.

Šiauliuose laikraščio nebus. Vienok nenustojame darbuotis."

Pasirodo, kad Šiauliuose gubernatorius neleidęs įkurti "Šiaulių Balso", nes suuodęs, kad tasai laikraštis tarnaus žmonėms.

Socijaldemokratai ir pirmeiviai.

"Laisvė" gavo kelis laiškus iš Mariampolės, Vilniaus ir Peterburgo, iš kurių aišku, kad socijalistai pradeda šnairuoti į pirmeivius. Nedėsime čia nei vardų nei pavardžių, nes tai nepatogu. Mat, pirmeiviai (demokratai) visiškai nesirūpina darbininkų reikalais ir mano, kad tik jie vieni bėsą Lietuvoje. Jie padarė sutarimą su žydais klausime Dūmos rinkimų ir visiškai aplenkė lietuvius socijaldemokratus. Vienok kasžin, ar taip išeis, kaip jie nori. Socijalistų spėkos Lietuvoje gana stiprios ir jie turi savo kandidatus. Taigi demokratų buvo norėta apsirūpinti tik savo partija, tarytum, socijalistų nebūtų nei buvę.

P. Kuzma.

Socijaldemokratai pranešė Rusijos darbininkų partijai, kad persivertėlis P. Kuzma nėra joksai socijalistas: su Kuzma sutraukyti visi ryšiai.

Jaunuomenė ir "Aušrinė"

Dalis lietuvių jaunuomenės visuomet linko prie darbininkų partijos. Toji jaunuomenė palaikydavo "Visuomenę". Kuomet 1910 metais pradėjo eiti "Aušrinė", prie josios prisidėjo dalelė socijalistiškos jaunuomenės. Pagaliaus pati "Aušrinė" pakliuvo beveik į mūsų rankas.

Vienok dabar dalykai kitaip virto. Pirmeiviai norėjo, kad "Aušrinė" tik prieš kunigus eitų. Ir tiek. Bet mūsų laikais dar negana būti bedieviu. Reikia neužmiršti dar ir plačiųjų minių reikalų. Neperseniai buvo "aušriniečių" konferencija. Vadžios pakliuvo į pirmeivių rankas. Nekurie pirmeivių šulai labai neužkentė ligišiol buvusios redakcijos. Ji išsirodė jiems peraštri. Nekurie pirmeivių vadai (pp. B. ir S.) išvadino dabartinį "Aušrinės" red. Vab. "durniumi". Dabartinė "Aušrinė" jau pirmeivių rankose. Mūsų žmonių ten nėra.

Man rodosi, iš to galima pasidžiaugti. Su pirmeiviais gana tankiai galima eiti išvien. Bet reikia neužmiršti ir savo reikalų. Socijalistiška jaunuomenė turi susilieti su darbininkų partija ir daugiaus rūpinties vargdienių reikalais.

Vilniaus lietuvių mokykla

Per šiuos mokslo metus mokykloj mokėsi 69 mokiniai—40 berniukų ir 29 mergaitės, bet jų skaičius, pavasariui atėjus, taip sumažėjo, kad kvotimams prasidėjus gegužės 18 d., mokykloj tepasiliko 44 mokiniai—24 berniukai ir 20 mergaičių, o 16 berniukų ir 9 mergaitės buvo jau apleidę mokyklą.

"Viltis".

Atsisveikino su gubernatoriumi.

Birželio 27 d. lietuvių draugijų atstovai: kun. Olšauskas, adv. Leonas, daktarai: Šliupas, Stonkus ir Alekna ir darbininkas Andriušis buvo apsilankę pas paskirtąjį Vilniun gubernatorių Veriovkiną atsisveikinti ir išreikšti padėką už jo palankumą lietuviams.

Tai, mat, ką daro tautiečiai su kunigais.

Nusižudėlių statistika.

Nuo sausio 1 d. ligi liepos 1 dienos šių metų Vilniuje buvo 126 pasikėsinimai nusižudyti. Kėsinosi žudyties 75 vyrai ir 51 moteris. Pagal tikėjimų jie dalinasi taip: 53 katalikai, 34 stačiatikiai, 22 žydu, 2 evangeliku ir 17 nežinomo tikėjimo. 27 pasikėsinimai pasibaigė mirtim. Keturi penktadaliai bandė nusižudyti nuodais. Įdomu, jog nusižudėlių dauguma buvę kurpiai ir namų tarnai. Inteligentų žudėsi iš 126 tiktai 18 žmonių. Kėsinusių nusižudyti inteligentų pasimirė 60%.

Popiežiaus šambelionas stato cerkvę.

Ignaline (Švenčionių pav.) Dvarininkas Jonas Kaminskis, popiežiaus rūmų šambelionas, paaukavo tris dešimtines žemės pastatyti naujai stačiatikių cerkvei Ignalino miestelyje.

Streikas.

Šiauliuose liepos 5 d. sustreikavo Kagano saldainių dirbtuvės darbininkai ir iki liepos 9 dienos dar nebuvo pradėję dirbti. Streikas pirmiausia prasidėjo dėlto, kad visai nekaltai atstatė nuo darbo ilgus metus dirbusį darbininką, kita vėl dėlto, kad perdaug pigiai temokėdavę už darbą. Darbininkai, streikuodami, reikalauja, kad priimtų atgal pavarytąjį darbininką ir kad padidintų mokesnį už darbą.

Susipešė lietuviai su maskoliais.

Šiaulių apskrityje, tarp Dubėnų, Ubesos ir Likšelių dvarų rusų kolonistų ir vietos gyventojų lietuvių, kaip praneša "Rieč" liepos 7 d. kilusios riaušės.

Girtuoklių darbai.

Daugėliškyj, Švenč. apskr., šv. Petro atlaidų dieną girtuokliai užmušė 22 metų jaunikaitį, o kitam išlupo akį. Tai vis degtinės vaisiai!

SPAUDOS BALSAI

Japonų karalius ir lietuvių laikraščiai.

Mirė japonų karalius. Jo nuopelnas tame, kad savo laiku prisidėjo prie įvedimo plikos konstitucijos ir išvien su kįlančia japonų buržuazija įvesdino savo šalyje kapitalizmo "rojų". Šiandien Japonija kapitalistiškai ir militariškai subrendusi šalis. Tiek bešališko tegalima pasakyti apie mirusį mikado. Bet gražu pasiskaityti, kaip garbina mikado nekurie lietuvių laikraščiai. Čia dar kartą pasirodo, kaip ant delno, kad tie laikraščiai persigėrę iki smegenų kaulų kapitalistiškomis pažvalgomis. Štai "Lietuva" vadina mikado:

"...buvo savo šalies atgaivintoju. Sau karalius, žmonėms tėvas... Nustojus savo didžio tėvo Japonija, iš teisybės, turi ko gailėtis ir verkti".

"Katalikas" nuo savęs priduria:

"Buvo žmogus nepaprastai energiškas, mokytas, gerbias svetimus persitikrinimus, pavaldinių milimas... Jam yra dėkingi ir lietuviai, nes jisai savo karu Mandžurijoje daug prisidėjo prie lietuvių spaudos atgavimo".

Taigi, lietuviai! Atsiklaupkite prieš mikado grabą ir sukalbėkite "sveika Marija".

"Draugas" gi pasakoja, kiek daug laivų pristatė tasai karalius ir žada dar daugiau papasakoti.

Bus šiuom tarpu gana tų ištraukų. "Laisvė" gi štai ką pasakys savo skaitytojams. Miręs japonų karalius buvo žiaurus žmogus! Jisai baisiai slėgė su visa savo gauja nelaimingą Korejos šalį, taip, kaip dabar Maskolijos caras slėgia Lietuvą. Męs, lietuviai darbininkai, prijaučiame kiekvienai skriaudžiamai tautai. O japonų kapitalistai neduoda Korejai nei prasižioti, sodina tėvynės mylėtojus į kalėjimus. Beto, miręs mikado žiauriai elgėsi su darbininkais. Žmonių padėjimas Japonijoj baisiai sunkus. Žmones slėgia baisi našta karišky išlaidų. Žmonėms neleidžia organizuotis. Pernai tasai miręs mikado sutiko ant pakorimo šešių socijalistų, kuriuos tyčia apšaukė anarchistais. Šiemet eina baisųs persekiojimai darbininkų spaudos. Apie tai daug rašo ir anglų laikraščiai. Kaslink tos karės su rusais, tai japonų mikado rūpėjo ne žmonių, bet savo kapitalistų reikalai.

Na ponučiai "bepartyviški", ką jūs ant to pasakysite? Juk semiate savo filosofijas iš Hearsto dumblyno. Jūs nesuprantate žmonių padėjimo. Męs priversti esame nurodyti žmonėms, kaip bjauriai jūs stengiatės juos suklaidinti.

Apie Jovarą.

Jovaras atsiliepė per "Vienybę Liet.", melsdamas aukų. Daugiausia tų aukų įplaukė per "Laisvę". Paskui tą Jovaro atsiliepimą perspausdino "Rygos Naujienos" ir dabar jos renka aukų. "Rygos Naujienos" perstato Jovarą, kaipo "tautos saulę" ir pyksta ant kaikurių inteligentų, kurie būk šelpia tik suponėjusius vaikinus. "Lietuvos Žinios" pripažįsta, kad Jovarą reikia šelpti, bet dar priduria kelis įdomius pastebėjimus:

"Jovaras ne pirmutinis iš Lietuvos rašytojų serga. Atsiminkime V. Kudirką, P. Vaičaitį, P. Višinskį ir kitus... Tečiau niekas iš jų jokių pretenzijų visuomenei neišreiškė... Nueikime į kalėjimus, į tolimą taigą, — visur rasime penktųjų metų kankinių."

Toliaus sakoma, jog Jovaras gavo iš "Žiburėlio" 716 rublių, kada rengėsi į mokytojus. Bet paskui metė mokslą. Už savo raštus Jovaras irgi gaunąs atlyginimą. Tiek tuom tarpu žinių apie Jovarą pateikia "Liet. Žinios".

MOKSLAS IR DARBAS

Neperseniai F. W. Taylor, direktorius Bethlehem Steel Company, išleido didelę knygą apie mokslišką darbo organizavimą. Toje knygoje jisai, pasiremdamas savo ilgų metų praktika, daro sekančius išvedimus: 1) Sutrumpinimas darbo dienos nesumažina, bet padidina darbo rezultatą, 2) įvedimas pagerintųjų mašinų ir mokslišskas darbo sutvarkymas labai daug prisideda prie padidinimo darbo spartumo ir našumo.

Męs žinome su kokiais protestais sutinka kapitalistų klesa kiekvieną reikalavimą sutrumpinti darbo laiką. Bet pasirodė, kad visur, kur tik sutrumpintas darbo laikas, daug daugiau atliekama darbo. Ir visur, kur tik ilgiausios darbo valandos (Rusijoj, Italijoj), to darbo atliekama mažiau.

Vienoje dirbtuvėj F. W. Taylor turėjo sutvarkyti prižiūrėjimą ir pertikrinimą plieninių skritulių, reikalingų prie išdirbimo dviračių. Tame dirbtuvės skyriuje dirbo 120 darbininkių. Darbas buvo labai sunkus ir reikalavo didelio proto įtempimo. Darbininkės dirbo 10½ valandos. F. W. Taylor pradėjo trumpinti darbo valandas ir priėjo prie 8½ valandų. Pasirodė, kad darbo našumas ne tik ką nesumažėjo, bet padidėjo. Beto, laike darbo buvo padaryta dar keli pasilsio tarpeliai po 10 minučių. Panašių atsitikimų galima privesti ne vien tik iš atskirų dirbtuvių praktikos, bet ir iš atskirų šalių. Kuomet viduryje praėjusio šimtmečio Anglijoje buvo įvedama 10 val. darbo diena, tuomet visi šaukė, kad Anglija neišlaikys konkurencijos su svetimomis šalimis. Betgi išėjo visai atbulai. Kaip tik tuomet Anglijos kapitalizmas pradėjo kaip ant mielių kilti.

F. W. Taylor atkreipia didžiausią atydą į išstudijavimą kiekvienos darbo rųšies. Jam rūpi, kad darbininkas padarytų kuomažiausia judėjimų, tai yra kuomažiausia išaikvotų savo fyziškų spėkų. Jisai padarė, kad nei vieno pasikrutinimo nebūtų perdaug ir kožnas žingsnis būtų tiksliai apskaitytas. Žinoma, veik kožną darbininką jisai padarė savo darbo specialistu. Taip viską sutvarkęs, jisai atsiekė, kad, padėkime, lioduojant į karus špyžinius išdirbinius—kiekvienas darbininkas vietoj 12½ tonų, įlioduodavo trigubai ir net daugiau.

Žinoma, kapitalizmo laikuose, visuose atsitikimuose, kuomet kįla darbo našumas ir tasai pats darbininkas daug daugiau padaro—tai pelnas (arba didesnė dalis pelno) kliūva kapitalui. Vienok patsai darbo sutvarkymas ant mokslišky pamatų, ant apskaitymo mažiausio dalykėlio—turės ateityje begalinę svarbą. Kad ištirti kožno darbo ypatybes, reikia padėti daug laiko ant ištirimo. Paprastai kapitalas gailiasi pinigų ant tų ištirimų. Bet ateities žmonija to nesigailės, nes tuomet kapitalas nebus atskirų žmonių nuosavybe.

Kas tai yra sufragystės? Klausykite, ką ant to atsako "Saulė": "tai bobos, kurios kįla prieš valdžias ir prieš vyrus; jos reikalauja lygių teisių su vyrais. Priešininkams savo, susirinkusi gauja bobų daužo langus". Ar ne puiku?

Amerikos laikraštija.

Viename iš NN "International Socialist Review" žinomas publicistas Ch. Edw. Russel patalpino staipsnį apie Amerikos laikraštiją.

Nei vienoje šalyje, išimant, gal-būt, Francūziją, laikraštija nėra taip parsidavus, kaip Amerikoje. Kiekviena didesnė gelžkelio, karų, plieno kompanija turi savo organą, kuris gina savo patronų reikalus. Bet skaitytojas apie tai nežino. Jį stengiasi apdurninti—užbovinti visokiomis pasakaitėmis, paveikslėliais ir veidmainingais šaukimais apie "liaudies gerovę." Bet, kada išmuša streiko ar rinkimų valanda, tuomet pasirodo laikraščio veidas. Atsiminkime nors ir tuos pačius audėjų streikus Mass. valstijoj. Jau streikieriai stačiai nenorėjo įsileisti ant savo susirinkimų Hearsto ir kitų laikraštininkų. Taip bjauriai jie meluodavo apie streiko reikalus.

Kita laikraštijos dalis, nors tiesiai ir neleidžiama kapitalistais, vienok tarnauja kapitalo reikalams. Taip, neseniai miręs įsteigėjas "New York World" Pulitzer buvo kadaise užtarėjas žmonių reikalų ir girdavęs liuosybę. Bet, metams slenkant, "New York World" virto buržuaziniu lapu. Tie patįs Hearsto laikraščiai seniau pasižymėdavo žmonių apgynimu. Visai kas kita dabar, kada eina milžiniška darbo ir kapitalo kova. Didžiuma iš tos rųšies laikraščių negali užsilaikyti be kapitalistų pagelbos. Nes išleidimas laikraščio—tai ne menkniekis. Kuokmet "Hampton Magazine" patalpino netinkamą Marganui straipsnį, tuojaus atsisakė duoti jam pašelpą ir magazinas subankrutijo.

Nepaprastai didelę rolę lošia apgarsinimai. Tuos apgarsinimus dažniausia duoda dideli bizniai, dideli bankai, visokie institutai. Jeigu parašyti prieš juos ką-nors, tuojaus susimažins apgarsinimai ir laikraštis smarkiais žingsniais eina prie bankruto. Reikia žinoti, kad didelė dauguma laikraščių, palaikoma ne prenumeratoriais, bet apgarsinimais.

Straipsnio pabaigoje Ch. Edw. Russel suteikia pluoštą žinių apie "Associated Press." Toji įstaiga suteikia telegrafiškas žinias veik visiems dienraščiams. Tomis telegrafu praneštomis žiniomis maitinasi milijonai Amerikos publikos. Kapitalistai negalėjo pražiopsoti tokios įstaigos ir pasisodino ją į savo kišenių. "Associated Press" tyčia nepaduoda teisingų žinių apie darbininkų judėjimą, tyčia užtyli revoliucijinį judėjimu svetur. Padėkime, jinai norėjo paslėpti faktą užmušimo Ferreros. Kuomet tai nepavyko, tuomet ji pasistengė perstatyti Ferrero, kaip didžiausį prasižengėlį. Tiktai nepriguldingosios spaudos dėka Amerikiečiai žino, kad Ferrero buvo šviesus žmogus. Vien tik darbininkų spauda nesusitepus šitais prasižengimais.

Dėlei vaikų.

"Boston American" sako, kad viename tik East Bostone Juvenile Court'as laike vienų metų nuteisė 249 mažus vaikučius. Paskui tasai pats dienraštis praneša taip-pat kelis faktus, nurodančius vaikų kriminališkumą ir jų visišką neaprūpinimą. Kas naktį policmanai mato besitrankant gatvėmis kuopeles vaikų.

Todėl "Boston American" šaukia: "pasirūpinkite vaikais! Pasirūpinkite įrengimu atsakančių žaislų!"

Tai tiesa. Visokie žaislai, visokie sodneliai, visokios pramogos gali atnešti naudą. Bet dabartinė kapitalistiška visuomenė nenori pažiūrėti į tas baisiausias sąlygas, kuriose gyvena mūsų vaikučiai. Skurdas pas tėvus, skurdas fabrikose, neaprūpinimas rytojaus dienos—tai didžiausia Egypto žemė, namas nevalios. Kiek čia žūva spėkų, kiek čia atsitinka šeimyniškų nelaimių, tai neapskaitoma. Todėl reikia reformų, reikia permainų iš-pat šaknų. Reikia uždrausti fabrikų darbą, reikia aprūpinti vaikus mokykloje knygomis ir valgiu, reikia aprūpinti vaikų tėvus. Bet tokie laikraščiai, kaip "Boston American", nusiduoda to viso nematą. Jie nemato tų rykščių, kuriomis plakama dabartinė žmonija ir tie nekalti kūdikiai.

Katalikų vadovų suvažiavimas.

5 rugpjūčio Fordhamo universitete prasidėjo posėdžiai konferencijos katalikiškų vadovų. Tuo tarpu suvažiavusiųjų skaičius siekia 50 žmonių. Laukiama pribūnant dar 20. Didesnė pusė svečių—tai svietiški žmonės iš visų Suv. Valstijų kraštų. Tai kunigai, vadovai katalikiškų unijų, profesoriai college'ių ir šiaip jau įvairųs veikėjai.

Nepasakosime čion apie jų kalbas. Tiek tepažymėsime, kad abelnas tų vadovų noras buvo — kuogreičiausia nusilpninti augančią revoliuciją. Jie pripažino, kad sujudimai auga ir kad reikia smarkiausio veikimo. Jie perkratinėjo bažnyčios mokslą iš socijališkos ir grynai religijinės pusės. Jiems svarbu buvo nurodyti visiems katalikiškiems veikėjams, kas reikia daryti ir ką liepia daryti bažnyčia šiuose sunkiuose laikuose.

Dr. Ryon sakė, kad katalikų bažnyčios teorija ir praktika turi būti nustatyta—naudai vargstančios žmonijos.

Bet ar atneš tos šnekos bent kokius gerus vaisius? Katalikų vadovai nieko naujo žmonėms išgelbėti nesugalvos. Jie jau per 2000 metų galvoja ir vis-tik kiekvienoje gadynėje jie eina su tais žmonėmis, kurie tuo tarpu galingi. Jie patįs taip save susipainiojo—susivaržė, kad neišmokės savo skolų pagal vekselius, išduotus kapitalistų klesai.

Dėlei Enciklopedijos.

Vienas laikraštis praneša, būk p. Olszewskis kreipęsis prie Lietuvių Mokslo Draugijos reikaluose redagavimo savo enciklopedijos. Iš kitos vėl pusės trįs literatoriai praneša "Lietuvos Žiniose" apie negražų su jais pasielgimą p. Jurgelionio. Jisai, visiškai nepasitaręs su enciklopedijos bendradarbiais, kuriems buvo pavesta tvarkyti Lietuvos skyrius—pradėjo ir užbaigė derybas su kun. Dambrausku. Rodosi, "Dilgėlės" spėja, kad p. Olszewskio sukeltas triūkšmas, tai tik priedanga, po kuria slepiasi bankierio apsirokavimas, jog iki enciklopedijai dar toli šaukia.

O kiek buvo dėl tos enciklopedijos lermo! Mūsų "tautos vadovai" išties dar nesubrendę.

Apie M. Liuterį.

Kuomet atsiranda kokie-nors skelbėjai naujo tikėjimo, tuomet jie pasirodo "tikriausiais" žmonijos draugais. Jie pradeda kovoti ne tik už tikėjimo reformas, bet sykiu prie tikėjimo prikiša čielą eilę ekonomiškų ir politiškų klausimų. Jie pradeda skelbti liuosybę sąžinės, patarnavimą savo tikėjimo žmonėms už mažą atlyginimą arba ir visai už dyką. Suprantama, bevarydami panašią politiką, jie visuomet turi gerą pasisekimą ir įgija tarp tamsios minios užsitikėjimą.

Vienas iš tokių veikėjų, tai Martinas Liuteris. Pradžioje XVI amžiaus buvo dideli sujudimai katalikiškame pasauly, kurie apėmė Romą, Vokietiją ir kitas viešpatijas. M. Liuteris, matydamas tokį sujudimą, drąsiai pradėjo skelbti savo reformas ir nurodinėti popiežiaus klaidingumą. Jis išsyk nebuvo amžinu popiežiaus priešu ir skaitė jį tik apsirikusiu, manydamas, kad jis taipgi taps jo pasekėju, t.y. paliks reformatoriumi. Bet tame Liuteris apsiriko ir jo plenai neišsipildė.

Kad nurodyti popiežiaus klaidingumą, jiedu pradėjo vesti diskusijas. Ir kuomet Liuteris pamatė, kad popiežius jam nenusileidžia ir smarkiai pradeda ant jo užsipuldinėti, tuomet jau jis stojo į smarkią su juomi kovą. Jis jau pamatė, kad su popiežium sugyventi negalės ir kad su Rymo dvasiška valdžia turės persiskirti.

Išsyk jis skelbė pilną liuosybę, t. y. neprigulmybę nuo valdžios; kritikavo lygiai ir valdžią, kaipo popiežių. Dėl jo tuomet popiežius buvo velnio pasiuntiniu, o Anglijos karalių Henriką VIII, kuris buvo per spaudą pradėjęs kritikuoti jo darbus, pavadino parsidavusia gatvės mergaite, didžiausiu melagium, bjaurintoju Jėzaus vainiko. Jis tuomet sakė, jog gudrus karalius—visuomet žvėris. Jis tuomet nieko nesigailėjo ir drąsiai prieš visus ėjo.

Kuomet jis surado daug pasekėjų ir įgijo didelę galę, tuomet patsai Liuteris tapo antruoju popiežiumi. Jis pradėjo labai persekioti savo tikėjimo laisvamanius ir net daugelį iš jų nugalabino. Taipgi jis pradėjo versti bibliją ir, kuomet ji buvo išversta ir atspausdinta, tuomet pradėjo ją po prievarta platinti tarp protestonų, kaip kaimuose, taip ir miestuose, priversdamas ją mokintis ant atminties.

Bet štai labiau prispaustoji klesa, baudžiauninkai, pradėjo kilti ir prieš Liuterį. Jų kilimas buvo labai smarkus. Jie neužsiganėdino skaitymu vienos biblijos ir pareikalavo daugiau. Jų reikalavimai buvo išstatyti net iš 12 punktų, iš kurių trečias taip skamba:

"Męs, gerbdami tai, kad Jėzus atpirko savo krauju mus visus lygiai, pradedant nuo piemenuko ir baigiant augščiausiais karaliais, esame liuosi ir norime būti liuosais. Todėl baudžiava turi būti panaikinta."

Liuteris, išgirdęs tokius reikalavimus, pamatė, jog žmonės neužsiganėdins vien tik skaitymu biblijos ir pildymu jos įstatymų, nes jau jie padarė iš biblijos tokius išvedimus, kurie skelbė lygybę. Todėl jis prisidėti prie sukilėlių jokiu būdu negalėjo. Jo dvasia visai buvo priešinga pavergtiemsiems, nors jis pats paėjo iš valstiečių. Jis į valstiečius žiūrėjo su paniekа ir jų neapkentė.

Tuomet kas-gi jam bepaliko daryti? Jis, kaip ir visa mūsų dvasiškija, pradėjo šlietis prie valdžios, nes ten jis matė tokią spėką, kuri gali numalšinti nepaklusniuosius. Ir štai ką jis sako: "Tie, kurie mane supranta, nekelia bunto." Bet jis visai užmiršo, kad jis pats kelia buntą prieš katalikų tikėjimą. Toliaus jis sako: "Spėką vartoti turi tiesą tik valdžia, kuri yra paskirta nuo Dievo, bet ne tamsi gauja žmonių. Valstiečiai, pakol jie ramųs, gyvena kaip rojuje tarp viešpaties darbo rankų. Bet kuomet jie sukįla, jie tampa velnio įrankiu, susirinkimu gaujos vagių ir plėšikų, kurie verti mirties bausmės. Juos reikia kapoti, smaugti, badyti, naikinti viešai ir slaptai, kas tik gali, nes sukilėliai—tai patįs nuodingiausi šėtono gaivalai. Karalius gali greičiau įgyti dangaus karalystę, praliedamas kraują, negu tie, kurie melsis..." Ir taip jis žadėjo dangaus karalystę tiems, kurie eis sykiu su karaliais naikinti valstiečių. Priešams gi siūlė pragarą.

Ir štai Liuteris, kuris kovojo prieš mirties bausmę, prieš tikėjimo varžymą, pastojo pats inkvizitorium. Jis pradeda su pagelba valdžios sukilėlius sodinti į kalėjimus, visokiais būdais juos kankinti ir net galvas kapoti.

Liuteris, kaip ir didžiuma mūsų dvasiškijos, pradeda būti didžiausiu priešu mokslo. Jis pats, būdamas profesorium, nesidrovi išeiti prieš mokslą. Pagal jo nuomonės, mokslas—tai tamsi žvakės šviesa, kuri nieko negali apšviesti, negali ištirti Dievo galybės, žvėris, kuriam vieta turi būti po suolu. Liuteris nesidrovėjo sulyginti garsųjį mokslinčių ir rašėją Erazmą su avinu, kuris įpainiojo savo ragus į krūmą ir pasikorė, o jo draugas Pilypas Melanchtonas išleido knygą po antgalviu "Debesįs", kad atitraukti jaunuomenę nuo filosofiškų užsiėmimų.

Kuomet buvo valstiečių sukilimas Vokietijoj, tuomet Liuterio pasekėjas ir draugas išleido įsakymą, kad valdžia yra nuo Dievo paskirta ir kad tie, kurie eina prieš valdžią, eina prieš Dievo valią. Tokiu būdu męs matom, kad dvasiškija negalėjo apsieiti be valdžios pagelbos, kaip ir dabar neapsieina.

Taip darė reformatoriai. Bet ar nedaro taip ir dabar mūsų amžiaus reformatoriai? Męs matom dabar Lietuvoje yra mariavitai, čia gi, Amerikoj, visokie neprigulmingi elementai, kurie dabar, pakol jie da neturi tokios galės, pakol jie da nėra prigaudę į savo tinklą kvailų žuvelių, dar pasirodo žmonių "draugais". Bet tas jų draugiškumas neilgas. Jeigu tik jie įgytų tokią galę, kaip ir kiti tikėjimai, tuomet jie neikiek nesiskirtų nuo Romos lizdo, nuo Martino Liuterio ir tam panašių elementų.

Aš visai nesistebiu, kad neprigulmingieji kunigai gaudo sau žuveles, nes tai jų darbas. O kad sugaudyti daugiau žuvų, reikia sudrumsti vanduo, todėl jie ir drumsčia visokiais būdais. Bet aš labai stebiuosi iš mūsų "laisvamanių". Jis ir ji buvo laisvamaniai, kovojo prieš tikėjimą, nepripažino jokių bažnytinių apeigų ir štai... nuvažiavo pas neprigulmingą tėvelį šliūbo imti arba išpažinties atlikti!...

Jeigu aš tikiu, tai aš pildau to tikėjimo pareigas, kokiame esu išauklėtas. Bet jeigu tikėjimas iš manęs išgaravo, tuomet aš jau niekuomet nesutiksiu jieškoti geresnio tikėjimo, kaip kad neprigulmingi ir t.p., nes aš jokių tikėjimiškų apeigų nepripažįstu.

V. Paukštys.

NUO RED. — Autoriaus nurodymai kaslink liuteranizmo teisingi. Vienok autorius nenurodo, kokią progresyvišką rolę sulošė protestonai. Taip-pat neatsižiūrėta į ekonomines aplinkybes, kurios pagimdė protestonus. Kaslink mūsų dienų tikėjimiškų reformatorių, tai, nei giriant nei peikiant juos, reikia betgi nurodyti, kad randasi būreliai žmonių, kurie neišsižada religijos, vienok kovoja už žmonių išsiliuosavimą.

Darbo ministerija.

"The Call" suteikia pluoštą žinių apie įsteigimą ant visų Suv. Valstijų darbo ministerijos, "Department of Labor". Billius apie departmento įsteigimą jau praėjo per kongresą. Kuomet jisai bus svarstomas senate, dar nėra aiškios žinios.

Uždavinys naujo ministerio ir ministerijos būsiąs: rūpinties darbo ir imigracijos reikalais. Bus renkama statistika apie uždarbius ir darbo sąlygas, bus tvarkoma išdirbimo ir, apskritai, turtų statistika. Naujas ministeris turėsiąs taikinti darbdavius su darbininkais. Jam taip-pat prigulės imigracijos ofisai.

Bent išdalies tokia ministerija gali šiek-tiek naudos atnešti. Vienok būtų didžiausia vaikystė svajoti, kad ką nors tikrai naudingo ta ministerija padarytų. Tiktai subruzdus darbininkams galima laukti geresnių įstatymų ir geresnio darbo aprūpinimo. Amerikoj nėra nei pensijų, atėjus senatvei, nei pašelpų ligoje. Darbo ministerija geruoju tų įstatymų neduos.

Jau prieš 50 metų darbininkai reikalavo savo ministerijos. Betgi jie tuomet reikalavo, kad ministeris būtų pačių darbininkų ir jų organizacijų renkamas. Dabar gi, kaip projektuojama, ministerį skirs prezidentas. Ministeris iš savo darbų neturės duoti atskaitos prieš kongresą ir prieš darbininkus. Taigi bus paprastas įrankis kapitalistiškos valdžios rankose.

Dabar pas mus yra darbo ir prekybos departmentas, kuris nėra pilnateisis. Jokios aiškiai savystovės rolės jisai nelošia.

Kitose šalyse ir yra darbo ministerijos. Bet tai tik pridėčkai prie buržuazinės valdžios.

Mūsų senmergės.

Rodosi, kožnai merginai yra nemalonu išgirsti žodį "senmergė." Bet kaip daug pas mus yra senmergių, tai visi žinome. Kas tame kaltas? Ar ne męs pačios, sesutės, būdamos jaunos, perdaug nesirinkom vaikinų? Ar ne męs pačios, jaunos būdamos, štukavodavom su taip vadinamais vėjo sportais, kurie nei nesapnavo apie apsivedimą! Daugiausia merginos papuola į tokias aplinkybes jaunuose metuose, kuomet turi 17–18–19 metų. Tuomet jos dar nieko nepatirusios. Kitos yra liuosos nuo to visko, ale perdaug sau renkas vaikinus. Nori, kad būtų gražus ir turtingas, mokytas ir išmintingas. Bet tokių vaikinų labai mažai tėra. Mergina sau sako: "tol panausiu, kol tinkamą gausiu." Nespėja apsižiūrėti, kaip praslinko žydėjimo metai, ateina 22–23 metai, mergina jau pilnai suauga ir vilkis ištekėti vis mažinasi. Tuomet tai pasirodo, kad jeigu suaugusi mergina nesinaudoja gamtos dovanomis, gyvenime negali turėti laimės. Kas užgindys, kad mergina, sulaukus atsakančio amžiaus, nepagauna ligos, histerija vadinamos! Pasiklauskite geresnių gydytojų (Labendo, Ashwelio ir kitų) ir jie jums pasakys: lygiai vyriškius ir moteriškes griaužia įvairios ligos, jeigu jie nesinaudoja gamtos dovanomis. O mergina, praleidus savo brangų laiką, ir susilaukusi 30 metų, jau beveik negali turėti vilties gauti gerą vaikiną. Kitos betgi nenustoja vilties ir stačiai gaudo, stačiai nusiperka kokį girtuoklėlį–palaidūną, kuris jau kitokio išėjimo nemato, kaip tiktai apsivesti. Jisai nejieško gyvenimo draugės, jisai godus tiktai ant pinigų. O vargšė mergina atiduoda jam visą savo daugelio metų uždarbį, kurį sutaupė bepanaudama. Ar gali tikėti susilaukti šviesesnės valandos, ištekėjusi už tokio vyro, kuris ėmė jos pinigus, bet ne ją? Arba teisingiau, jisai ėmė ją, kaipo pridėčką prie pinigų.

Yra pas finus puiki tautiška poema "Kalevala." Kalvis Ilmarinen kala Vainemainenui iš aukso pačią, bet netrukus pasirodo, kad anoji yra šalta, kaip ledas ir nors ją ugnia ir kailiniais šildyti — visvien ji pasilieka tik... auksinė stovyla.

Taigi, sesutės, nesakykime: "tol panausiu, kol gerą gausiu." Bet nemislykite, kad aš jau ir kviečiu ištekėti už pirmutinio pasipainiojusio latro. Ne, to aš irgi nesakau.

Marė Janulionytė,
iš Athol, Mass.

Iš vienuolių gyvenimo.

Pereitais metais lapkričio mėnesyje, Novgorodo apielinkėj, Jurjevo vienuolyne prapuolė vienuolis Mykolas. Visos pastangos jį surasti buvo be pasekmių, ir taip jis dingo, kaip vandenyj. Taip jau visi manė, kaip jis pirmiau buvo vedęs gana linksmą gyvenimą, tai bus tiesiog iš vienuolyno pabėgęs.

Šįmet prieš sekmines, vežant iš vienuolyno malkas, po viena iš apvirtusių malkos krūvų, atrado pražuvusį vienuolį su tula moteriške apsikabinusiu, negyvu. Mat, "kritiškoj" valandoj, virsdama malkų krūva, prispaudė tą porelę ir dabar atvirai mums parodė vieną iš daugelio "šventų" vyrų gyvenimą... J. D. L.

Kavos ir arbatos nuodingumas.

Męs tankiai girdime apie nuodingumą tabako ir alkoholio, bet labai retai apie nuodingumą kavos ir arbatos. Kava ir arbata yra dideliais nervų nuodais. Kavinės pupos ir lapai chiniško arbatos medžio turi savyje taip vadinamą "cafein'ą." Apart to "cafein'o" arbatos lapai turi savyje kvepiantį aliejų, kuris priduoda arbatai kvapsnį. Jisai apsireiškia, džiovinant arbatą ant saulės, panašiai tam, kaip džiovinant kavą ant ugnies apsireiškia vadinamas "cafein'as." Stiklas stiprios arbatos, pas nepratusius, ypatingai pas nerviškas ypatas, padaro tankiai (o pas vaikus visuomet) nervų suerzinimą ir bemiegę. Vartojant daug, o ypač stiprios arbatos, apsireiškia didelis nervų jausmingumas, traukimas raumenų, geismas didesnio judėjimo, širdies plakimas, karštis ir t. t. Jeigu vartojama daug kavos, ar arbatos, tuomet vartotojai įgauna sekančias pasekmes: suirimą nervų, tingėjimą, raumenų silpnumą, bemiegę ir, išdalies, atminties bukumą. Kartais dar apsireiškia rankų drebėjimas, traukimas mėšlungio, skaudėjimas nekurių kūno dalių ir ūžimas galvoje. Ant širdies blogiaus veikia arbata negu kava. Tankiai apsireiškia nerviškas širdies plakimas. Nuo silpnumo širdies veikimo nukenčia ir valgio malimo organizmas. Apsireiškia prietvaras ir apetito stoka, diegliai viduriuose ir negromuliavimas.

Jeigu arbatą ir kavą vartoti nestiprią ir neperdaug, tai tankiausia nepriveda iki minėtų blogų pasekmių ir priešingai — paskatina norą prie valgio ir pagesina jausmus. Tą veikmę padaro ne minėtas "cafein'as," kuris randasi kavoj ir arbatoj, o tinkantis šiltas gėrimas. Jeigu, pagaliaus, mūsų biznio gadynėj vargiai męs galime rasti tikrą arbatą ir tokios arbatos veikmė yra silpna, sulyginus su tikra chiniška arbata, bet visgi yra reikalas apsisaugoti nuo didelio jos vartojimo. Reikia atsiminti, kad ilgas vartojimas, nors ir po mažiausią nuodų dalelę, turi kenksmingai atsiliepti ant sveikatos.

J. Piragis.

Gėrėjaus.

Gėrėjaus sėdėdams
Ramybės vietele–
Prieš patį beržyną
Žaliuoja pievelė.
Margieji žiogeliai
Taip čirška gražiai...
Pilki debesėliai
Vis plaukia ramiai.
Medelių lapeliai
Švelniai taip ten šlama,
Vėjas lengvasparnis
Juos meiliai kedena.
Gėrėjaus ten būdams
Žalioje giraitėj.
Klausiausi, grožėjaus,
Kad čiulba paukštaitė.
Bet kįla man mintis:
Dėlko aš ten vienas,
Be meilės ir vilties,
Per ištisas dienas?...

J. Mankevičius.

Patarimas.

—Dukrele, aš tau iš širdies patariu ištekėti už vaikino, kuris neturi daug pinigų. Bent neišpaiksi ir gyvensi Dievo baimėje.

—Nebijok, mamyte, aš tuoj padarysiu, kad pas jį pinigų nebus. X.

Iš "BOSTON AMERICAN"

Kapitalistiška tvarka graži tik iš paviršiaus. Bet jeigu tik pakelti danktelį–uždangalą, tuojaus iš ten išlenda įvairiausių gaivalų, įvairiausių bjaurybių. Ar ne taip išeina ir su New Yorko policijos skandalu?

Korespondencijos

Daug žuvo mūs brolių.

Scranton, Pa. Šiuom sykiu pasidalysiu šita liūdna žinute su gerbiamos "Laisvės" skaitytojais. Kaip pradėjo dirbti angliakasyklos pabaigoje gegužio mėnesio tapo užmušti šitie žmonės: Martinas Čepkauskis, Kauno gub., Raseinių pav., Pašaltonio kaimo, pragyveno Amerikoj 21 metus, 50 m. senumo. Palikė pačią su 5 vaikais, bet liko nebiedna, yra nemažai turto.

Užmuštas Tamošius Sakalas, Suvalkų gub., Senapilės pavieto, Klebiškių gmino, apie 13 metų Amerikoj; liko jauna pati su 4 mažais vaikučiais. Senas buvo apie 40 m., girdėjau, kad liko ir turto apie $1000, prigulėjo kokioj ten slavokų draugijoj.

Užmuštas Jurgis Pajaujis, Suvalkų gub., apie 17 metų kaip Amerikoj. Liko pati su mažais vaikais.

Užmuštas Jurgis Švarcas, Suvalkų gub. Buvo pamokytas žmogus—kelių klesų. Paliko jauna pati su keliais vaikučiais, turto liko mažai, velionis buvo karštas katalikas.

Vincas Stasevičius iš revolverio šovė į savo pačią, bet gerai nepataikė. Mat, buvo ne medžiotojas. Moteriškė, išgąsčio apimta, parpuolė ant žemės. Jo mislyta, kad ji jau negyva. Ilgai nelaukęs, prisidėjo sau prie galvos revolverį, paleido šuvį ir krito ant žemės be žado. Bevežant į ligonbutį, mirė. Pati liko sveika, gyva. Džiaugiasi neprietelį nusikračiusi nuo savo galvos. Paeina iš Suvalkų gub. O da kiek tapo užmuštų, apie kuriuos aš negavau patirti.

Lai būna jiems lengva šita Amerikos žemelė.

J. Petrikys.

Springfield, Ill.

21 d. liepos prigėrė Sangowan upėj lietuvis, vedęs vyras. Prigėrimo priežastis, tai girtybė. Daugumas iš lietuvių mėgsta, susitarę, sumesti po keliatą centų pirkimui bačkutės alaus ir degtinės ir vežtis pas vandenį girtuokliauti. Prisismaginus, užsimano valtelėse važinėtis, ant galo ir smertį randa. Ir šiuo kartu taip atsitiko. Paliko vargti neščią moterį. Tai vis girtybės vaisiai.

A. Čekanauskas.

Springfield, Ill.

Darbai eina vidutiniškai. Keturios šapos dirba visas dienas. Trįs šapos dirba po vieną dieną į savaitę. Iš kitur pribuvusiam darbas yra sunku gauti, nes ir čia yra gana daug bedarbių. Lietuvių čia gyvena gana. diktas burelis. Lietuviškų saliūnų yra į 30. Išviso gi saliūnų yra į 40. Miesto valdžia visa lietuviška.

Dabar keli žodžiai apie mūsų jaunuomenę. Yra čia kelioliką gražių merginų. Gaila tik, kad elgiasi negražiai. Labai jau myli vaikinus. Mūsų ištekėjusios moterėlės irgi tankiai labai negražiai elgiasi ir labai mėgsta raugalą siurbti. Aiškus dalykas, kad dėlto ir porose kįla nesusipratimai.

J. Šikšnosparnis.

Montello, Mass.

Rugp. 3 d. Moterų Draugystės atsibuvo piknikas su prakalbomis. Kalbėjo A. Antonov iš So. Bostono. Aiškai nurodinėjo moterų vargingą padėjimą. Kvietė rašytis į minėtą draugystę. Pelno liko $63.70. Pelnas paskirtas ant Tautiško Namo.

Čia yra mažas burelis vaikų, lankančių bažnytinę mokyklą po globa kun. Dragunevičiaus. Mokina du klerikai katekizmo. 3 rugp. minėtos mokyklos naudai buvo surengtas piknikas, bet mažai kas ėjo, išskiriant vaikų tėvus. Mažai atjaučia monteliečiai tokiems dalykams, nes gerai žino, kad iš klerikališkų mokyklų apšvietos ir naudos nebus.

Jauna Mergaitė.

Binghamton, N. Y.

Rugpjūčio 4 d. buvo prakalbos, parengtos vietinės L. S. S. kuopos. Kalbėtojum buvo pakviestas A. C. Herman–Purvis iš New Yorko. Jis kalbėjo dviejuose atvėjuose, nurodinėdamas netikumą Suv. Valst. įstatymų ir žiaurumą valdžios, kuri visaip kankina darbininkus. Taipgi kalbėjo apie socijalizmą, kuris išvaduos darbininkus iš dabartinės vergijos ir išaiškino keletą klausimų, kuriuos užmetinėja socijalistams, nežinodami, arba norėdami palaikyti šią netikusią tvarką, žmonės.

Trumpai kalbėjo vietinis drg. J. Bučinskas apie moterų tiesas ir deklamavo drg. A. Barzdžionis ir P. Vinckuniutė.

Publikos buvo suviršimtas asmenų, kurie ramiai klausėsi ir kaip girdėt, likosi užganėdinti iš drg. Herman–Purvio prakalbos.

Aukų padengimui lėšų surinkta $6.00, už ką aukautojams ačiu, o taipgi ir kalbėtojui. Viską girdėjęs.

griaustinis, lyg šimtas alkanų bulių. Išsiveržė šimtai vulkanų. Užsėmė žemę pekliškai karti lava. Lietaus nebuvo.

* * *

Sukrutėjo raštininkų laibi pirštai; subraškėjo plieno kietos plunksnos. Nusitiesė juodi šnėrai raidžių ant baltos popieros: "prostitucija mūsų laikraščiuose, vaidai, plunksnos razbajus, geltona spauda! Reik laikraštininkų suvažiavimo".

* * *

Ir sušvilpė greitasis trūkis. Iš kamino išsiveržė kamuoliai tirštų dūmų. Dardėjo sunkųs ratai. Suvažiavo mūsų laikraštininkai, literatai. Seni, jauni, net ir lytis gražioji. Tarė, bėdavojo, linksminosi, susipažino. Bet laikraštinį "vežimą" kitu keliu vežt paketino. Kaszin?...

* * *

Diedukas Krilovas sakė: "gulbis, lydeka ir vėžys draugaut negali". Viens kels į viršų, antras trauks vandenin, trečias spensis atgal. "Vežimas" kaip stovėjo, taip stovės. Ką dar mano mūsų tautiečiai, klerikalai ir gerbiamieji jauni literatai?

Jonas Rėda.

Juokų kąsneliai.

Kalendorius.

Pėtnyčia, 9 rugpjūčio:

Father Thomas rengia pamokslą ant 18 d. rugpjūčio, kada tie blozni cicilikai važiuos ant "Titanikučio". Fatherį aplankė arkaniolas Gabrielius, tas pats, kuris nekaltai pradėjo panelę švenčiausią. Gabrielius pastiprino nevierno Thomo dūšią.

Subata, 10 rugp.:

Chicagos "Katalikas" ir "Lietuva" renka aukas pastatymui Japonų karaliui paminklo ant kapo. Ant paminklo bus parašas: "Lietuviška tauta tau dėkavoja už iškovojimą lietuviškos spaudos ir pakorimą japončikų–cicilikų. Nuo tų bjaurybių męs negalime apsiginti."

Nedėlia, 11 rugp.:

Biblijos draugija panaikino peklą. Chicagos teisėjas panaikino patapą. Visi kunigėliai naikinte-naikina Dievą. Viena tik laimė, kad likosi kolektos ir gaspadinės.

Panedėlis, 12 rugp.:

Kun. Olšauskas, pirmeivis Leonas, daktarai Šliupas (ne Scrantono), Stonkus ir Aleksna išlydėjo Kauno gubernatorių į Vilnių. Jie padėkavojo jam už uždarymą Vilniaus "Aušros", neleidimą steigti knygynų, sukimšimą kalėjiman nenuoramų ir Lietuvos rusinimą. Tuose darbuose gubernatorius parodė lietuviams puikią širdį. Už gubernatoriaus dūšią visose Kauno bažnyčiose sukalbėta lietuviški poteriai.

Avinėlis Nekalčiausias.

Atvira gromata

Seserims Chicagos liet. klioštoriaus.

Mielos sesutės!

Pasaulį apliejo bedievybės tvanas. Jūs vienos, kaip tos baltosios lelijos, kyšote iš vandens, linguojate savo galvelėmis ir skandinate savo geismus mėlsvoje bedugnėje. Gaivinkite savo jaunas dušeles, o Viešpats tegul jums šviečia. Amen.

Mano griešnas kūnas negali plaukioti su baltaveidėm gulbelėm, nes cnatą savo patrotijau zbitkuose.

Bet neišpasakyti keliai Viešpaties, kuriais jis vedė Abraomą, Izaoką, Jokubą. Per Panelės švenčiausios užtarimą, aš misliu pereiti čyščių per Rymo Katalikų Susivienyjimą. Tuomet aš būsiu baltas ir nekaltas balandėlis.

Taigi baltosios lelijos. Savo šventomis maldomis, ražančiais ir karunkomis padėkite man atvirsti. Jus išgelbėsite jauną dūšią ir aš būsiu jūsų kapelionu. Užtikrinu, kad tuomet neužsibaigs viešpaties sėkla, kurią nori išnaikinti tie bedieviški francūzai.

Už apdūmojimą šio lalškelio 300 dienų atlaidų ir du syk tiek linksmų nakčių.

Žyduks.

Užklausimai.

Męs Haverhillio linksmų merginų kliūbas paskutiniame savo susirinkime nutarėme užklausti gerb. prof. Bevardžio sekančių klausimų:

1) Ar tas pats pentas ir veidams tinka, kuriuo pentina tvoras, sienas ir ratus?

2) Ar vyrai neperžengia šios šalies įstatymų, juokdamiesi iš nenusisekusio pento.

3) Ar gerai daro vyrai, kada patįs kozoje nakvoja, o mus keikia už bučiavimąsi ant gatvių?

Audra be lietaus.

(Lyg feljetonėlis)

Apsiniaukęs dangus. Debesiai sugulė iš visų pusių. Sužaibavo žaibai. Griaudė

Omaha, Neb.

"Vakarų Varpo" redaktoriai paklausė p. Širvydo rodos ir nusisamdė vyruką, kuris mokės rašyti. Lietuviškam redaktoriui daugiaus nieko nereikia, nei proto, nei apšvietimo. Reikia tik mokėti skaityti ir rašyti.

NAUJOS KNYGOS.

Visuotinoji Historija (satyroje). Parašė T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)... prisiskaitęs Teffi, Dymov'o ir Averčenko. Brooklyn, N. Y. "Vienybės Liet." spauda ir lėšos. 1912 m.

Knyga gana sumaniai sulietuvinta. Parašyta laisvoje dvasioje. Juokingoje formoje duodama supratimas apie istorijos nuotikius. Kas susipažįsta su visuotinos istorijos nuotikiais, tam ši knyga bus geras pridečkas. Spauda gera. Kalba taip–pat.

Telegramos.

(Pypkių cibukų agenturos.)

Montello, Mass. Už dvejų metų bus parandavota šv. Roko bažnyčia, nes ligi to laiko suspės išmirti Marcinkonių dzūkai. Tinka teatrams, mitingams. Nepraustburniai tegul išsikeikia, nes paskui bus nevalia.

Aukos.

—Ar tu girdėjai, Petrai, kad ir Lietuvių Mokslo Dr-ja siunčia pas mus savo kolektorių?

—Po plynių! Juk kun. Tumas visam svietui apskelbė, kad Amerikos lietuviai patvirkėliai ir pijokai. Ko jie nori nuo mūsų?

—Matai, Petrai, męs visviena pražuvę žmonės. Kas mums iš pinigų. Męs, anot švento Povylo, pabaltinti grabai.

—Ne, brolau. Atėjo laikas ir mums pakolektuoti po tėvynę. Palauk, tuoj parašysiu į "Viltį". Tegul parinks aukų fondan paklydusio vaiko. X.

Jezaus Draugija.

Pereitam numeryj "Laisvės" užbaigėm spausdinti "Jėzaus draugija, arba jezuitai." Kitą nedėldienį bus jau paruošta knygelė, kuri kaštuos tik 10 centų. Kiekvienam apšviestesniam lietuviui arba lietuvei reikėtų ta knygutė nusipirkti, nes tuomet bus daug lengviau išrodyti blogas mūsų kunigų puses. "Jėzaus Draugija" turėtų rastis kiekvieno darbininko knygynėlyj.

VIETINES ŽINIOS.

11 rugpjūčio išplaukia ekskursija draugijos, kuri rūpinasi šelpimu Sibiro kankinių. Išplauks tuo pačiu laiveliu, kuriuo visuomet plaukia socijalistai, 9:30 val. ryte. Jeigu kas nori gauti tikietų, kreipkitės į "Laisvės" redakciją. Tikietai tiktai 50 centų. Vertėtų palaikyti jauną drįją ir jos prakilnius tikslus.

18-gi rugpjučio išplauks jau paskutinį kartą socijalistai ant to paties laivo.

Iš valstijos kalėjimo paleista tūlas Langner, pagal gimimo vokietys, kuris atsėdėjo jau 19 metų. Jisai buvo nuteistas ant sunkiųjų darbų iki gyvos galvos už užmušimą senos moteriškės. Dabar jisai jau ant liuosybės, bet turi išvažiuoti iš šios šalies.

Gubernatorius Foss paleido iš kalėjimo tūlą A. Hoogs'ą, kuris pavogė iš Beverly Saving Bank $10.000. Už taip didelę vagystę teismas buvo jį nuteisęs tik ant pusantrų metų kalėjimo. Vienok Fossui pasirodė, kad ir tai perdaug ir Hoogs'ą jisai paleido iš kalėjimo.

6 rugpjučio James Horsfallio automobilius suvažinėjo North Woburne penkių metų mergaitę Rožytę Romainę. Tai jau antras toksai atsitikimas su Horsfalliu. Lapkričio mėnesį pereitų metų jisai suvažinėjo 74 metų senutę ir tuomet Cambridgeiaus Superior Court nuteisė jį ant 6 mėnesių kalėjimo už neatsargų važinėjimą. Kas bus jam dabar nežinia, bet jo chaufeuris Mercier jau areštuotas.

Dėlei dviejų bonkų su pienu žmogus susilaukė mirties. Tai atsitiko 7 rugpiūčio. Italas Guiseppe Parelli pavogė dvi bonkas su pienu iš vežimo Benjamino Twaddle. Tasai vežimas prigulėjo Hood Milk Company. Pagriebęs 2 bonkas italas leidosi tekinas bėgti, o Twaddele ji vytis. Vienok italas buvo skabesnis ir vežėjas vargiai būtų pasivijęs. Kaip tyčia ant kelio pasipainiojo tūlas Jermyn, kuris taip-pat pradėjo vytis bėgantį italą. Bet, matydamas, kad anas gali ištrūkti, paleido į jį kėlis šuvius. Italas krito negyvas. Dabar Jermyn suareštuotas ir kaltinamas užmušėjystėje.

Tuodvi bonkos su pienu kaštavo 20 centų.

East Cambridge'iaus Superior Courte užvesta prieš Boston Eleveted Co. 37 provos, kuris išneša $320.000. Paprastai už kiekvieną provą reikalauja po 2.000—3.000 dol. Elevated Co. kaltina ne tik už sužeidimą, bet ir už negražų streiklaužių apsiėjimą.

Vienatinis So. Bostone lietuvis šiaučius, kuris taiso čeverykus, uždeda robus ir šainina paprastomis dienomis ir nedėliomis. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Taipgi užlaiko cigarus ir cigaretus. Prašo atsilankyti. Antanas Abazorius, 207 C st. kamp. Silver st., So. Bostone.

Moterims

Geriausia karščiuose užeiga atsivėdint ir išsigert šaltos su "Ice cream" sodės pas K. Šidlauską, 226 Broadway, kamp. C st., South Boston, Mass.

Paskutinis išpardavimas vasarinių čeverykų, kuriuos galima gauti už pusę prekės. Nepamirškit užeiti pas mus. Tamošaitis ir Yurgeliunas 233 Broadway, So. Bostone.

Sulyg tūkstančių žmonių Severos vaistai yra geriausi.

Kiekvienas žmogus,

o ypatingai tas, kuris jau pusės amžiaus sulaukė, turi saugotis jaknų ir inkstų ligos. Priselinti prie tavęs ji gali, kada tu mažiausiai jos lauki, o tąsyk tavo gyvenimas bus pilnas skausmų ir kančių ažuot linksmo ir vilties pilno stovio, kuriuomi sveiki žmonės turėtų gėrėtis.

Severos Vaistas Inkstams ir Jaknoms
(SEVERA'S KIDNEY and LIVER REMEDY)

užves tave ant sveikatos ir laimės kelio. Jis užlaikys tą taip svarbių organų veiklumą sveiku ir suteiks tau daugiaus naudos, negu koks kitas vaistas. Kaina 50c. ir $1.00

Vielu Sukryžiavimas - - - Nerviškumas.

Jausluys žmogaus kūno nervai yra lyg tikros telegrafinės vielos. Žinai kas atsitinka, kada vielos susirėplioja. Nervų suirimas yra priežastim nerviškumo, aršaus padėjimo, nemiegio, nuolatinio neramumo ir užsikarščiavimo stovio.

Severos Nervotonas

(SEVERA'S NERVOTON)

atgaivina ir nuramina nervus, grąžina galėjimą miegoti ir apsaugoja nuo praradimo sveikatos. Kaina $1.00

Severos vaistus pardavinėja kiekvienas aptiekininkas. Neimk kitokių. Jai tavasis aptiekininkas negalėtų jų gauti, rašyk tiesiog į mus. Kas reikalauja gydytojo patarimo, gauna jį nemokamai, parašęs į:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Neliks Blakių!

Petras Bartkevičia turi tokių proškų, kad kaip tik išbarstysit, kur yra blakių, tuojaus neliks nė vienos. Blakės į minutą prapuola.

Prisiųskit **35 centus.** Su prisiuntimu per pačtą 60c. Siųskit stamponis.

P. BARTKEVIČIA
877 Cambridge St.,
E. Cambridge, Mass.

Pajieškau Antano Vasiliausko, kuris pabėgo nuo teismo. Aš už jį uždėjau $400 kaucijos. Minėtas vyras yra 38 metų senumo, 5 pėdų 6 colių augščio, balto veido, mažais nusileidusiais ūseliais, dešinėj kaktos pusėj turi didelę duobę; tokia pat ir už ausies yra. Kas jį suras arba duos man žinią, gaus $10 dovaną.

Juozapas Kibartas,
262—3-rd st., So. Boston, Mass.
ant antro gyvenimo.

Pirmi Šokiai!

Norwoodo Labdarystės Dr-ja rengia linksmus šokius su skrajojančia krasa ir puikia išlošimo dovana. Šokiai atsibus subatoj, 10 rugpjūčio (August) 1912 m., Conger Hall svetainėje, 606 Washington st., Norwood, Mass. Prasidės 6 val. vak. ir trauksis iki vėlai nakties.

Nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti
Labdarystės Dr-ja.

LIETUVI! Kodėl moki $15.00 ar $18.00 už ruimus So. Bostone ir dar turite bijot valkatų, ateikite pas mane, o aš duosiu 4 ruimus su gazais, skalbynėm ir šaltierium už $9.00, o 5 tokius pat ruimus už $10.00 ant mėnesio. Priimame su vaikais. I Bostoną galima nueit pėkščiam i 15 minutų. Ateikite pas

H. FINSTEIN
13 Jordon Place, arti Sixth Street
Cambridge, Mass.

Jieškotojams.

Šiuomi atkreipiame atydą gerbiamųjų "Laisvės" skaitytojų, kad pajieškojimus giminių ir draugų talpinam ant metų i sykį dovanai. Už biznišius pajieškojimus imam po 50c. už 1 vieną sykį ir 1 dol. už 4 sykius. Neskaitytojams pajieškojimus dykai netalpinam.

Administracija.

Ei, Lietuviai!

Kuriems reikia maliavoti (paintyti) namai iš lauko ar iš vidurio, ar popieromis išlipinti ruimai ir t. t., kreipkitės pas lietuvišką painterį, nes atliekam darbą gerai ir pigiai. Žinokit, kad pas mus meisteriai dirba net iš paties Londono. Visada kreipkitės pas:

Jackus Starkevichia
125 Bolton st., So. Boston, Mass.

"Liaudies Dainos"

Dainų rinkinyje telpa geriausių mūsų dainių eilės, būtent V. Kudirkos, P. Vaičaičio, Jovaro, Strazdo, Seno Vinco, Smūtkelio ir kitų. Dainų rinkinin įeina ir revoliucijos bei kovos dainos.

"Liaudies Dainos" skiriamos mūsų deklamatoriams ir deklamatorkoms. Kiekvienas vaikinas ir mergina privalo šiandien pasirodyti ant steičiaus, kaipo deklamatoriai.

"Liaudies Dainose" surinktos eilės, kuriose apdainuojama žmonių vargai ir rūpesčiai, o taip-pat ir viltis geresnės ateities.

Todėl "Liaudies Dainas" privalo kiekvienas nusipirkti. Kaina 15c.

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston. 845 M

DR. F. MATULAITIS
405 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Valandos:
Nuo 12-2 dieną ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po piet.

Ar turi protą?

Jeigu turi bent kiek proto, tai nesiduok save išnaudoti kazokams arba žydeliams, bet atsišauk pas gerai žinomus lietuvius, kurie parduoda **Namus, Plecius, Farmas, Štorus, Laivakortes** ir pasiunčia pinigus, apdraudžia gyvastį ir turtą; pripildo visokias blankas (aplikacijas), pertlumočina Lietuvišką, Lenkišką ir Rusišką kalbą į Anglišką. Padaro ir užtvirtina Doviernostis ir kitokius dokumentus. Taipgi galima dykai gauti adresų, kur parsiduoda arba pasirandavoja **Geri Ruimai.**

Kreipkitės pas

Lithuanian Agency
233 Broadway, So.Boston, Mass.
Telefonas So. Boston 1236-W
A. IVAŠKEVIČ, Manager

Skaitytojai, imkit dovanas!

Kuris iš "Laisvės" skaitytojų prikalbins "Laisvei" **du nauju skaitytoju** ir prisiųs mums 4 dol., tas gaus dovanų sekančias knygas: "Čenstachavo Klioštoriaus Slaptybės", "Revoliucijos atbalsiai", "Mokslas Rankažinystės", "Lekcijos apie atskirimo ženklus" ir "Vadovas keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems". Pinigus siųskit Money Orderiais šiuomi adresu:

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau partnerio

Man yra reikalingas partneris prie čeverykų ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išdirbtas ir galima daryt gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima butų biznį padidint. Atsišaukit į "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

—AR ŽINAI, tamista, kiek yra planetų?
—Gi, perkūnas jas žino,—ar tik ne aštuonios?!
—Tai didžiuju,—o kiek mažųjų?
—Ar dar yra ir mažosios?
—Žinoma, yra. Perskaityk knygą "PASAULIŲ RATAS" ir matysi, kad aš tiesą kalbu. Iš jos žinosi netik, kiek yra planetų, bet ir kas, ir kaip jas atrado.
Knygą "PASAULIŲ RATAS" gali gauti tik už . 25 centus pas
J. STROPUS
30 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Skaitytojams.

Meldžiame visų tų "Laisvės" skaitytojų, kurių prenumerata jau pasibaigė ir kurie gavote nuo Administracijos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumėte atnaujint, nes mes būsim priversti Jums "Laisvės" siuntinėjimą sulaikyti.

"L." Administracija.

Lietuviška KRIAUČKA

Gerbiamos Lietuvaitės, pranešu jums, kad ikišiol gyvenau ant D st., o dabar persikėliau ant Broadway po No. 242½, ant antrų lubų. Siuvam visokius moteriškus žieminius ir vasarinius drabužius (rūbus), taipgi ir dėl jaunavedžių. Viską atliekam kuonogeriausiai. Prašome visada kreiptis po šiuo adresu:

ONA CZEPULIONIS
242½ Broadway, So. Boston, Mass.

KNYGOS

gaunamos "Laisvės" spaustuvėj.

ČENSTAKAVO KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS arba kruvini Domazo Macocho darbai. Su pav.. 15c
LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS..... 15c
MOKSLAS RANKAŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus ateitį ir praeitį pagal delno ruožus ir nago žydėjimą..... ..... 15c
MEILĖS KARŠTLIGĖ..... 20c
VADOVAS keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems..... 15c
REVOLIUCIJOS ATBALSIAI.. 15c
AR YRA DIEVAS?..... 25c
GREIČIAUSIAS PAMOKINTOJAS ANGLIŠKOS KALBOS... 25c
SOCIJALDEMOKRATŲ PAŽVALGOS IR REIKALAVIMAI..... 10c
NAUJAUSIOS DAINOS ir EILĖS..... 20c
NAUJOS KANTIČKOS arba politiškos giesmės..... 30c
PASAULIŲ RATAS..... 25c
POKAHONTAZA Indijonų Karalaitė. Istoriška pasaka..... 15c
BALTAS RUBAS..... 15c
LIAUDIES DAINOS..... 15c

Taipgi galite gauti įvairiausių laiškams popierų su gražiausiomis kvietkomis ir pasveikinimais. Tuzinas 25c., šimtas—70c., tūkstantis—5 dol.

Ką nors užsisakydami visada adresuokit taip:

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Draugijos ir Biznieriai!

Jeigu norit, kad jūsų spaudos darbai būtų atlikti greitai, gražiai ir suprantamoj kalboj, tai duokit spausdint į

"Laisves" Spaustuvę

Mes atliekam visokius spaudos darbus daug gražiau, negu kitos spaustuvės ir už pigesnę kainą. Spausdiname

Konstitucijas, Knygas, Plakatus ir Visokius Darbus.

Ypatingai atydą atkreipiam į draugijų darbus. Niekad nereikia duoti darbą į tokias spaustuvėles, kurių darbininkai nemoka lietuviškos kalbos ir nepažįsta savo amato, nes ten tik sudarko darbą. Jeigu turit kokį spaudos darbą, tai siųskit jį mums šiuo adresu:

"LAISVĖ"

242 W. Broadway
So. BOSTON, MASS.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA **APTIEKA**

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. **Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulyj vartojamos.** Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsia per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kamp. C St.
SO. BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

Mainantiems adresus.

Kurie norite permainyti "Laisvės" siuntinėjimo adresą, maloněkite neatbutinai prisiųsti savo **seną adresą,** t. y. kokiu buvo laikraštis lig šiol siunčiama ir **naują,** t. y. tą, kuriuo norite, kad butų Jums laikraštis dabar siunčiamas, kitaip adresą permainyt negalėsime.

Administracija.

Dr-stė Liet. Taut. Brol. Pašelpos vardu
L. K. Gedemino No. 1
Ant Town of Lake, Chicago, Ill.
ADMINISTRACIJA:
Prezidentas K. K. Strzyneckis, 4602 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Vice-Prez. St. Ragauskis, 4612 S. Wood st., Chicago, Ill.
Protokolų Rašt. A. A. Poška, 4623 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų Rašt. F. Yaugel, 4606 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Iždininkas A. J. Beržynskis, 4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Organo užžiurėtojas A. M. Barčius, 4649 So. Ashland Ave., room 5 Chicago, Ill.

Akušerka

F. STROPIENE

Pabaigusi kursą **Womans Medical College, Baltimore, Md.**

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagelbą įvairiose moterų ligose.

OFFISAS RANDASI:
30 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. G. Groblewski

COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.
SAVININKAS IR FABRIKANTAS
Garsių Lietuviškų—Lenkiškų Vaistų

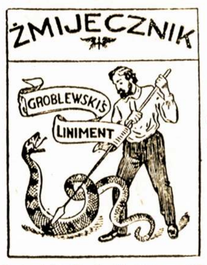

Perkant žiurėk — kad būtų toji markė.

Perkant žiurėk, kad butų ta markė, o gausi teisingai.

Geriausia gyduolė nuo Skaudėjimo Galvos, Kataro, Pečių, Krūtinės, Sonuose, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabaliukų.

Egiutero No. 1.	25c.
Egiutero No. 2.	50c.
Žmijecznik 25c., 50c. ir	$1.00
Gumbo Lašai	35c.
Meškos Mostis	25c.
Trejanka	25c.
Linimentas Vaikams	25c.
Gyduolės nuo Kosulio	25c.
Liepų Balsamas	25c.
Antylakson dėl Vaikų	25c.
Miltelial Vaikams nuo Kirmėlių	25c.
nuo Kirmėlių dėl suaugusių	35c.
Vanduo nuo Akių Skaudėjimo	25c.
Ugniatraukis	25c.
Skilvio Lašai	25c.
Gyduolės užlaikymui Viduriavimo ir Kruvinosios	75c.
"Uicure" arba gydymas Reumatizmo	$3.50
Gyd. dėl nemalimo Pilvo	50c.
Milteliai apstabdymui Galvos Skaudėjimo	10c.
Lašai nuo Dantų Skaudėjimo	10c.
Mostis nuo Gedimo ir Prakaitavimo Kojų	25c.
Geležinis Sudrūtintojas Sveikatos	50c.
Vaistas Nutildymui Vaikų	25c.
Vaistas nuo Papauto (Corn Cure)	15c.
Gyduolės nuo Grippo	$1.25
Plaukų Apsaugotojas	50c.
Muilas Plaukų Saugotojas	10c.
Milteliai nuo Kepenų	35c.
Valytojas Plėmų Drabužiuose	25c.
Rožės Balsamas	25c.
Kinder Balsamas	25c.
Bobriaus Lašai	50c.
Švelnintojas	35c.
Kraujo Valytojas	$2.00
Nervų Ramintojas	$1.00
Egzema arba Odos Uždegimas pas Vaikus	$1.25
Groblevskio Pleisteris (Kaštavolo)	25c.
Pamada Plaukams	25c.
Uchotyna nuo Skaudėjimo Ausyse	25c.
Gyduolės nuo Riemens	50c.
Vengriškas Taisytojas Ūsų	15c.
Inkstų Vaistas (mažesnė)	25c.
nkstų Vaistas (didesnė)	$1.00
Akinės Dulkelės	25c.
Gydymas nuo uždegimo Dantų arba abelnai Skausmo ir Škorbuto	$1.25
Gyduolės ir Mostis nuo Parkų ir Niežų	$2.00
Gyd. ir Mostis nuo Dedervinės	$2.00
Gyduolės nuo Paslaptingos Ligos	$50

Kiekvienas lietuviškas štornikas taipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikius Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami, galėtų pas savo štorninką nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams tose apielinkėse. Štornikai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes iš to geras užsidarbis, ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas Gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite šiuo antrašu:

ALB. G. GROBLEWSKI
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

Mes savo sandėliuose užlaikome pulkiausią

SENĄ KENTUCKES DEGTINĘ

Pamėginkite ypatingai žemiau nurodytas:

MONOGRAM DEGTINE	kvorta 50c	gorčius	$2.00
B ,,	,, 65c	,,	2.50
LYME BEACH ,,	,, 75c	,,	2.50
EGG ROCK ,,	,, 1.00	,,	3.50
ROWES WHARF ,,	,, 1.00	,,	3.50
BOSTON LIGHT ,,	,, 1.00	,,	3.50
SHOEMAN'S FAVORITE	,, 1.00	,,	3.50
KEITH'S PRIDE	,, 1.25	,,	4.50

Taipgi užlaikome Vyną, Džinę ir Brandę.

BURKE, GALLAGHER & CO.
396 ATLANTIC AVE., NEAR ROWES WHARF BOSTON, MASS.

DIDŽIAUSIAS DARBININKŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS

"KOVA"

LEIDŽIAMAS LIET. SOC. SĄJUNGOS AMERIKOJE

"KOVA" talpina moksliškus, politiškus, bet visiems suprantamus straipsnius.
"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.
"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socijalizmo ideja.
"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.
"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.
"KOVA" metams **$2.00** Amerikoj ir kitur.
Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažiūrėjimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išeina tokia kaip "Kelevis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENN'A.

DIDŽIAUSIA BOSTONE

SANKROVA {OLSELIS}

Vyno, Visokių Likierių, Degtinės, Rusiškos "Monopolkos", Šampano, Alaus, Ėliaus ir visokių importuotų gėrimų.

Jei nori sveikų gėrymų ant Velykų, kurie tavo sveikatai nekenktų, tai atcik pas mus. Sykį pas mus atsilankęs, ateisi visada ir savo draugus atsivesi. Kurie negalit atsilankyti pas mus, tai reikalaukit per laiškus, o mes prisiųsim orderius per expresą. Rašykite lietuviškai šiuo adresu:

WILLIAM ZAKON & CO.
21-23 Cross St., Kampas Endicott St., netoli Haymarket Square Boston, Mass.

ATSKIRAS LIETUVIŲ ŽURNALAS

Užsirašykit 'Lietuvių Žurnalą'

Išeina kartą į mėnesį ir prekiuoja tik 50c metams.

"Lietuvių Zurnalas", yra tai savo rušies laikraštis.

Jame nėra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien įvairių mokslo šakų ir beletristikos straipsneliai. Bet viena jo ypatybė — tai užklausimai ir atsakymai. Mes atsakysim į pasiųstus mums visus klausymus, nežiurint kas ir apie ką bus klausiama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite:

"Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKAI-LENKIŠKAI-RUSIŠKAS

DAKTARAS

Vienatinis mųs tautos Medicinos Profesorius Massachusetts steite. Jau arti 18 metų, kaip aš pasekmingai gydau ir atlieku operacijas. Tėmyk!!! Neik ieškot **manę** į aptieką ant kampo po mano ofisu, bet lipk vienais trepais augštyn iš num. 7 Parmenter St. Durys mano ofiso nuteptos baltai, o viršui jų ant lentos didelėm raidėm parašyta "Lenkiškas Daktaras". Offiso valandos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. M. ZISELMAN
7 Parmenter St., Boston, Mass.
Telephone Richmond 1967-R.

J. P. TUINILA

Užlaikom didelę

Krautuvę

Deimantų, Laikrodžių Waltham ir Elgin, ir Šliubinių Žiedų. Užlaikom keliaujančius agentus ir orderius paimam ir pristatom į namus. Užlaikom taipgi **Didelę Sankrovą DRAPANŲ: Vyrams Siutus, Overkotus ir Marškinius.** Dodam ant bargo ir ant išmokesčio.

822 Washington Street
BOSTON, MASS.

Mūsų agentai: J. A. Peldžius, J. Pocius J. Pociunas, Liudvikas Davalga ir F. S. Šimanskis.

HARRISON GATVĖS
DISPENSARE
Jau 20 metų nuo įsteigimo.
229 Harrison Avenue
Arti Broadway, BOSTON, MASS.
Patarimai DYKAI!
Šiokiomis dienomis atidaryta nuo 9 iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 ryte iki 4 po piet.
Gydome visokias ligas Vyrų, Moterų ir Vaikų ir taisome DANTIS.
Ateidamas atsinešk šį apgarsinimą.

ALEXANDER ROSE
294 Washington St., ruimas 330
BOSTON, MASS.
Ofiso Telefonas Main 3307.
Gyvenimo vietos Tel. 3271-3 Milton.
Notary Public Justice of the Peace
ADVOKATAS
ATLIEKU VISOKIUS REIKALUS
Nelaimės, Skundus, Reikalavimus, Užeėjikas Popieras, ir visokius teismo dalyvus.
Can talk suitable russian.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope gale gorklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas išti cinas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalįs tlgą vargą jeigu imsi vartoti.

Visuomet paimose turėk bonkutę. Platus nurodymai apvynioti apie bonką. 25c ir 50c aptiekose.

Senesnis pamėgdžiotų vaistų ir šmeižtų nei šiokaro ir mūsų vardo.

F. A. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter's Congo Pills yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c